POLITIČKA, HEREČKA, SOCIOLOŽKA **MAGDA VAŠÁRYOVÁ**:

Z mé komfortní zóny mě tak lehce nedostanete

Magda Vašáryová je úspěšná herečka, diplomatka, politička i socioložka. Ve středu 17. srpna byla podruhé na Letní žurnalistické škole.

ANNA PĚNIČKOVÁ
IZABELA MARIE KIRSCHNEROVÁ

Havlíčkův Brod – Se studenty i širokou veřejností debatovala Magda Vašáryová o postavení žen v politice. Na závěr se věnovala nejen své diplomatické kariéře, ale také roli médií v dnešním světě.

Nacházíme se v Havlíčkově Brodě na LŽŠ, kde je spousta mladých nadějných studentů. Bylo by vaše mladší já překvapené, kdyby vidělo Magdu Vašáryovou jako diplomatku?
Opravdu nevím, protože když mi bylo tolik, kolik vám nebo trošku míň, zažila jsem něco, co vy nezažijete. Vyhodili mě z univerzity z politických důvodů, nemohla jsem si vybírat, co budu dělat. Závidím vám, že můžete studovat v zahraničí, protože v roce 1968 jsem měla stipendium na studium sociologie do Varšavy, hrozně jsem se těšila, ale po 21. 8. jsem zůstala doma. V roce 1973 jsem ztratila pas a nemohla jsem nikam, ani do Maďarska. Nedělala jsem si žádné plány a iluze. Jediné, co jsem mohla dělat, bylo herectví, tam je to ještě hodně demokratické, ale kdo nemá talent, tak vypadává. Já jsem se udržela, i když samozřejmě v roce 1973 jsem měla zákaz celkové činnosti na rok.

Co byste doporučila ženám, popřípadě mladým dívkám, které chtějí vstoupit do politiky?
Aby si přečetly hodně historických knih, skutečně dvě až tři o každém období dějin. Politici potřebují znát historii. Druhá věc, měly by absolvovat nějaké psychologické minimum. Potřebují zvládat své emoce, potřebují zvládat tlak, který na vás působí. Mnoho lidí to nezvládne a já se vůbec nedivím. Znám to velice dobře. Dokonce znám některé herce, kteří rychle vylétli a zbláznili se z toho. Musíte se naučit to nebrat vážně. Pokud byste brali každou kritiku vážně, nemůžete dělat nejen politiku, ale vůbec veřejnou práci. Pak bych doporučila, aby šly do mimovládní organizace, která se zabývá nějakou mimovládní otázkou. Tam se setkají s mnoha lidmi, kteří je naučí vystupovat před kamerou, aby se nebály reflektorů, aby se nestylizovaly do něčeho, co nejsou.

IKONA. Magda Vašáryová podruhé na LŽŠ. Foto: Jaroslav Loskot

Za svoji úspěšnou kariéru jste byla často v kontaktu s médii. Jaká média využíváte dnes nejvíc? Posloucháte třeba podcasty?
Ne, velice zřídka. Nemám moc času, abych sledovala naše média, sleduji většinou zahraniční média a hlavně čtu vybrané lidi, které mám na Facebooku. Ráno se podívám, co je v Süddeutsche Zeitung, Neue Zürcher Zeitung nebo někdy Le Figaro. Samozřejmě se podívám do Foreign Affairs, to musím. Ale jinak dostávám český Deník N a slovenské SME. To mi stačí, já mám velkou fantazii.

V dnešní době mají nová média v čele se sociálními sítěmi velkou moc. Je tedy velmi jednoduché najít si politika na Instagramu či Facebooku. Myslíte si ale, že se v budoucnu stanou hlavním prostředkem pro komunikaci s voliči?
Jsem už sice dost stará, ale že bych měla křišťálovou kouli, to nemůžu říct, takže vám nemůžu říct, jestli to bude, nebo nebude. Vždy se vracím k takovému sociologickému výzkumu, který se lidí ptá, co je ovlivňuje nejvíc a zatím se mi zdá, že ta klasická, veřejnoprávní média, přece jen ovlivňují lidi nejvíc. Sice čtou bulvár, ale podprahově cítí, že to jsou klevety.

Nejen bulvár, ale i sociální sítě umí být nemilosrdné. Jak zvládáte tento tlak vy?
Občas jsem toho obětí, ale na to už jsem si zvykla. Naposled jsem kvůli drbům brečela, když mi bylo 17. Pamatuji si, že někdo o mně vymyslel velice nepříjemnou lež a já asi tři dny plakala. Pomocný režisér Františka Vláčila, skvělý to člověk, si mě vzal, posadil si mě na kolena a říkal: „Magdičko, Magdičko, máš dvě možnosti – Buď budeš na každou takovou nepříjemnou věc reagovat tím, že budeš brečet a pak už nic nedokážeš, nebo si řekneš, že jsou to chudáčci, že nic jiného neumí a půjdeš dál.“ A já se toho druhého bodu držím. Mě tak lehce nedostanete z mé komfortní zóny.

U LŽŠ jsme náš rozhovor začínaly a rády bychom u ní i skončily. Měla byste pro budoucí žurnalisty/lidi pracující v médiích nějakou radu?
Ano. Pokud chcete dělat politiku, jděte do politiky. Pokud chcete dělat žurnalistiku, dělejte žurnalistiku.

Pithart: V politice je důležité umět odejít v pravý čas

MAGDA BLÁHOVÁ

Havlíčkův Brod – V lednu příštího roku uplyne třicet let od rozdělení Československa. Právě tomuto tématu se věnovala úterní večerní debata na Letní žurnalistické škole. Jedním z jejích hostů byl Petr Pithart, rodák z Kladna a bývalý předseda vlády, který je historikem a spisovatelem.

Čím se v současné době zabýváte?
Teď jsem napsal obsáhlý článek do Deníku N o mém vztahu k Rusku. Už píšu spíš vzpomínky než nějaké politologické stati. Nejsem voják ani ekonom a už by ode mě byla drzost se k té aktuální politice vyjadřovat. Jsou ale věci, na které jsem si ještě v životě nevzpomněl a jsou důležité. Takže o těch píšu velmi soukromé a osobní texty.

Plánujete nebo už chystáte nějakou další knížku?
Na podzim vyjde v nakladatelství Academia moje životní zpověď. Ptala se mě redaktorka Respektu Andrea Procházková, drzá holka, ptala se na všechno, kolikrát jsem to chtěl skončit, ale ona se pořád usmívala, tak se jí nedalo odolat. Kniha je hotová, už se připravuje do tisku a je tam úplně všechno. To už bude asi poslední kniha, která nebude ani tak moje jako spíš její, ale články budu psát dál.

Netáhne vás to zpátky do politiky?
V politice je hrozně důležité umět z ní odejít v pravý čas. Já věřím, že jsem tu chvíli nepromeškal a včas jsem odešel. Nejenom vyhrát, ale i umět odejít je umění a mnozí to nedokážou. Jsem rád, že jsem to dokázal.

PETR PITHART. Foto: Jiří Svoboda

Jaká média aktuálně sledujete?
Hlavní noviny a týdeníky, mám předplacený Respekt, Echo24, Hospodářské noviny, čtu Deník Referendum, Brněnský deník, … Na co fyzicky stačím a na co mám peníze.

Jak nahlížíte na aktuální politickou situaci?
Mnozí říkají, že nikdy nebyla složitější. Já to slovo nemám rád, nikdy nebyla horší a těžší pro politiky, než je teď. Uctívám odvahu těch, kteří se drží v těch odpovědných funkcích, protože co nás čeká, to si ani nedovedeme představit.

Co nyní, ale i do budoucna považujete za největší hrozbu?
To, že se k moci budou dostávat autoritáři. Děje se to skoro všude a my jsme z toho na poslední chvíli těsně vyklouzli. O pár desetin procenta. Mohl tady vládnout český autoritář Babiš spolu s Okamurou a Šlachtou. Máme kliku, ani jsme si to nezasloužili, mohli jsme v tom být až po uši. A to se děje všude ve světě, polarizace společnosti. Každá otázka vybudí vášnivou polovinu pro a vášnivou polovinu proti, anebo jedenapadesát na devětačtyřicet či devětačtyřicet na jednapadesát, je to jako neuvěřitelný fyzikální zákon. Z každé otázky vznikne spor.

Jaký je váš názor na Letní žurnalistickou školu?
Byl jsem u samého začátku s Milanem Pilařem, kterého jsem obdivoval, ale nevěřil jsem, že se mu podaří z toho udělat tak prestižní záležitost. On může jmenovat světové osobnosti, které tu byly, a to je skvělé vysvědčení. Jsem rád, že jsem mu hned v druhém ročníku pomohl, když jsem přesvědčil Václava Havla, aby sem jel. Od té chvíle má tento podnik vysokou prestiž a málokdo odmítne, byla tu i bývalá ministryně zahraničí spojených států a plno známých osobností, což je skvělá reputace. Gratuluji panu Milanu Pilařovi.

POLICIE: LETOS UŽ ŘEŠILA I VRAŽDU

Havlíčkův Brod – Vražda, drogové delikty, krádeže. Policie zaznamenala na Havlíčkobrodsku v první polovině roku 2022 více zločinů více než v polovině roku předchozího. V okolí Havlíčkova Brodu došlo k 462 trestným činům, od dopravních přestupků po násilnou vraždu. Policie zvládla z celkového počtu trestných činů objasnit 189 z nich.

„Kriminalita za letošní první pololetí vzrostla o osmnáct evidovaných trestných činů,“ oznámila komisařka Michaela Lébrová. Oproti výsledkům z minulého roku, kdy byla čísla roku 2021 přívětivější než ta z předchozího roku 2020, letos je to přesně naopak. Policejní statistiky ukázaly, že nejvíce trestných činů se týká ohrožení pod vlivem návykových látek, dopravních nehod nebo i zanedbání povinné výživy. Policistům se podařilo odhalit hned dva nebezpečné drogové dealery ohrožující bezpečí Havlíčkova Brodu a okolí.

Nejčastěji zaznamenaným násilným trestným činem se na Havlíčkobrodsku stalo úmyslné ublížení na zdraví. Takových případů policie řešila 33 a objasnila osmnáct z nich. Havlíčkobrodsku se nevyhnuly ani pokusy o vraždu i vražda samotná. **Tu vyšetřovala policie v březnu tohoto roku v Chotěboři. Obětí se tam stal třiadvacetiletý muž a z jeho vraždy obvinila policie osmnáctiletého mladíka. Obviněný se podle policistů pokusil zabíjet už v předchozím roce.**

Pokles případů nastal pouze u mravnostní kriminality, trestných činů zasahujících lidskou svobodu a důstojnost, kterých bylo o sedm méně než v předchozím roce. U hospodářské trestné činnosti, kam patří například dotační podvody, rozdíl činil osm případů. A počet obecných trestných činů, jako je manipulace s jedy a omamnými látkami, klesl o tři. Pokles přišel i u zbývajících trestných činů, například dopravních nehod, kde jich bylo o šest méně.

Policie se snaží trestným činům předcházet prevencí. Jejich cílem je především znesnadnění spáchání trestného činu, zvýšení rizika pro pachatele, že bude dopaden a potrestán, a minimalizace zisků z trestné činnosti. **(akl)**

Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě vychovává čtenáře už dvacet let. Dveře otevírá každému

ADÉLA HAVLÍČKOVÁ

Havlíčkův Brod – Knihovna v Havlíčkově Brodě se přesně před 20 lety stala Krajskou knihovnou Vysočiny (KKV). Veškeré akce pořádané v letošním roce připomínají toto kulaté výročí a zároveň se snaží návštěvníkům dokázat, že knihovna není nutně pouze o knihách, jak by se na první pohled mohlo zdát.

„Dveře zde máme otevřené pro každého. Nemusí to být přímo čtenář a nemusí tady být ani registrovaný. Každý sem může přijít studovat, číst nebo se setkat s přáteli,“ říká vedoucí útvaru služeb KKV Hana Lacinová.
Jelikož zájem o knihy v mladších generacích upadá, knihovna se snaží se přilákat i mladé čtenáře. Pro děti se během prázdnin konají každý pátek výtvarné dílničky. „Děti si zde mohou něco vyrobit, porozhlédnout se po knížkách a setkat se s vrstevníky,“ podotýká Hana Lacinová z Krajské knihovny Vysočiny.

KKV. Zkratka, kterou zná každý čtenář na Vysočině. Krajská knihovna sídlí v Havlíčkově Brodě a těší se na čtenáře. Foto: Adéla Havlíčková

Ten, kdo si od mala zvykne chodit do knihovny, se tam nadále rád vrací. „Chodím sem často a rád. Představuje to tu pro mne klidné útočiště, kde si mohu odpočinout od lidí,“ říká student místního gymnázia Martin Bulant.

SETKÁVÁNÍ LIDÍ

„Knihovna by v současné době měla být místem, které je příjemné pro setkávání lidí. Samozřejmě by měla sledovat i IT trendy a snažit se být dostupnější i pro čtenáře, kteří nás nemohou přímo navštívit. Tímto směrem se budeme snažit nadále pokračovat,“ dodává Hana Lacinová.

Výroční oslavy se pojí hlavně s prohlídkami knihovny, díky kterým se návštěvníci mohou dostat i na místa veřejnosti běžně nepřístupná. V rok staré budově se podívají do katalogizace, na digitalizaci, nebo dokonce do skladů. Prohlídky se mohou zúčastnit každý 20. den v měsíci od 16 hodin. Pouze v listopadu se uskuteční netradičně 21.listopadu 2022.

„Knihovna by měla být místem, které je příjemné pro setkávání lidí. Samozřejmě by měla sledovat i IT trendy a snažit se být dostupnější i pro čtenáře, kteří nás nemohou přímo navštívit.“
Hana Lacinová

Krom prohlídek se v knihovně koná i mnoho dalších akcí. Za zmínku jistě stojí Listování s Lukášem Hejlíkem 7. září nebo cestopisná přednáška o Peru 12. září. V neposlední řadě se 26. září ve spolupráci s Krajem Vysočina uskuteční křest knihy Alfabet, česká moderní architektura.V minulém roce 2021 bylo v Krajské knihovně Vysočiny registrováno téměř 5800 čtenářů a vypůjčilo se bezmála 200 tisíc dokumentů.